

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:

celoletno . . . . . K 50.—
pololetno . . . . . 25.—
Posamezna številka . . . . . 1.—

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v javni
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase . . . . . K 1.—
uradne razglase 150
reklame . . . . . 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Naročnikom!

Vse cenjene naročnike, ki še niso obnovili naročnine za „Kmetijski list“, nujno prosimo, da takoj pošljejo svojo naročnino, ker bi bili drugače prisiljeni list ustaviti vsem, ki ne bi do srede meseca januarja poravnali naročnine. Ker je izdaja lista zvezana z ogromnimi stroški, zato je dolžnost vseh zaveznih kmetovalcev, da z rednim plačevanjem naročnine podpro edino res kmetško glasilo.

Vse somišljenike in pristaše pa pozivljemo, da nabirajo nove naročnike in da zbirajo prispevke za tiskovni sklad SKS.

V vsaki hiši mora biti v novem letu „Kmetijski list“ — to bodi naše geslo!

Upravnništvo „Kmetijskega lista“.

Kolegom poslancem iz klerikalnih vrst za novoletnico.

(Spisal Ivan Urek.)

Od trenutka, ko se je ustanovila „Samostojna kmetijska stranka“, do današnjega dne zavedali so se njeni činitelji, da je to čista stanovska organizacija našega kmetijskega ljudstva, ki hoče in mora narediti konec dosedanjim skrajno krivičnim, neznošnim, gospodarstvo in državo uničujočim razmeram, s katerimi se je 80 odstotkov državljanov, to je vse zemljoradniško (kmetško) ljudstvo, tlačilo gospodarsko, se uklepalo v verige vsemogočih naredb in šikan in se sploh smatralo kot neko manj vredno vrsto človeške družbe, ki naj dela, plačuje, moli in — molči. Te svoje naloge se je stranka zavedala in se je bo zavedala tudi v nadalje, ne glede na to, če je s tem zadela v živo in razdražila živce vsem onim gospodujočim „velmožem“, ki so dosedaj lepo kraljevsko, v prvi vrsti v imenu Boga in potem v imenu vseh slojev dremali in lenuharili na ministrskih stolcih in se zabavali z našpičkanih krilci pred dunajskih, sedaj beograjskih Evinih hčera in ki se sedaj, ko snio jih kot dosluženo staro šaro vrgli iz gnilih ležišč, zaganjajo od vseh strani v nas, pri tem pa morajo hočeš nočeš za nami capljati, ako hočejo, da ne poginejo osamljeni in zapuščeni.

Sledeč dolžnosti naše organizacije smo se zavzemali pred vsem živo, glasno in s polno paro za to, da se v prvi vrsti zboljša gospodarska stran našega kmetijstva, da se podeli našemu kmetu svoboda, da sme s svojimi produkti razpolagati svobodno, kakor je smel dosedaj vsak capin, žid in cigan in kar ni smel naš kmet-zemljoradnik. Stotine naših shodov so izrazile strog protest našega kmetijskega naroda proti šikanam v obliki maksimalnih cen, carine, prepovedanega izvoza in sto drugih stvari ter zahtevale za kmeta svobodno trgovino z njegovimi pridinki in svobodni izvoz vseh njegovih proizvodov, zlasti živine, vina, sadja itd. itd. Seveda je bilo vse to naše vpitje glas vpijočega v puščavi, dokler je paševal v Beogradu naš „dični“, „nedolžni“, menda od samega Boga za to določeni „representant“ Slovenije, oče Korošec s

še nekaterimi kolegi svoje vrste (Jankovič, Roškar). Vsak bralec klerikalnih listov prav dobro ve, kako so nas ti ljudje za to našo iz sedanjega kmetijskega stališča najpravičnejšo zahtevo zmerjali, da smo izvozniki, verizniki, podpiralci židov, belceubov in vseh peklenških ljudičev. To so delali ves ta čas, ko je bli njih duševnokrušni oče dr. Korošec minister, ki bi bil vso to gospodarsko svobodo in z njo milijarde premoženja oskrbel našemu kmetijstvu, če bi bil hotel le s prstom ganiti, ker so mu šli Srbi v vsem na roko, verujoč pred volitvami v njegovo vsemogočnost v Sloveniji. Tega pa ni hotel storiti le zato, da je škodoval živinorejcem, ki so morali prodajati svojo živino komaj za eno četrtino ceneje od tiste prave cene, ki je stala živinorejca za vzrejo živine. Koristil pa je s tem seveda sebi enakim brezdelnim parasitom, ki so zaradi tega žrli po ceni meso na račun žuljev živinorejca, kateri pa se je moral zadovoljevati z nezabeljnim krompirjem, ter na račun njegovih gladujočih, zmruzočih in naglih otrok. Dovolj! Kratko rečeno: Ako bi bili klerikalci hoteli, bi bili lahko vse to dosegli, ker so imeli vso ljubljansko vlado in del beograjske vlade v svojih rokah. A ne samo, da niso hoteli, temveč grom in peklo so klicali na nas, obmetavali nas z vsemi psovskami, ki so jih našli v raznih slovarjih in v sv. pismu stare in nove dobe in kolikor so si jih mogli domisliti njih posvečeni možgani zaradi tega, ker smo zahtevali svobodni izvoz naših proizvodov.

Pa čujte in strmite — zgodil se je čudež! Božični pastirci prestrašeni vprašujejo, kaj mora nek' to biti? Klerikalci zahtevajo svobodni izvoz živine! Če bi bila pomlad, bi rekli, da je to prvi april, ker pa smo v mesecu decembru, pa je menda bil le „Miklavž“, ki je malo bolj pozno primencal iz Beograda, ker je težko nesel to klerikalno, precej obilno, zelo osoljeno Kolumbovo — pardon — Koroščevo jajce! Tako rešujejo to uganko, čudež, moji hudomušni tovariši. Jaz pa, ki sem bolj resnega značaja, razjasnim takoj vzrok in izvor te nove klerikalne špekulacije.

Ministrski stolec, na katerem je dve leti čepel oče Korošec, je poknil in naš paša se je, kakor je dolg in širok, znašel nenkrat med svojimi ovčicami na navadni poslanski klopi. Z drugimi besedami: dr. Korošec je odletel iz vlade. V novo vlado pridejo sedaj večinoma tudi čisto novi ljudje. Zavladal je parlament. In tako je prijetnega, sladkega gospodarstva in komande dr. Korošca in drugih za večne čase konec. Naj si bo vlada sestavljena tako ali drugače, delati bo morala to, kar bo zahtevalo ljudstvo po svojih poslancih. To pa je velik in bridek razloček, ako dela minister to, kar mora (sluga) ali to, kar hoče (paša). Da pa bi naš slovenski „Napoleon“ delal, kar bi moral, za tako sužnost pa vendar niso ustvarjene njegove nežne kosti. Zato se bo sedaj rezerviral in zabubil ter tako zbiral moči, koval boje načrte in ukaze, dokler enkrat v boljših časih ne prilzeke zopet iz svoje bube kot kosmata gosnica —

minister. Nova vlada pa bo morala, ako hoče obstojati, zadostiti tudi našim poldrugo leto starim zahtevam in med drugimi tudi odpreti meje za izvoz živine in drugih proizvodov naše dežele. Takoj po osvoboditvi te trgovine pa bodo živinorejci znatno občutili olajšanje in spoznali, da je bil edini njih prijatelj tisti, ki je že poldrugo leto zahteval njegovo gospodarsko osvoboditev, ki bi mu bila že dosedaj pomogla iz uničujoče gmojne stiske, tisti pa, ki je temu nasprotoval, njihov kožoderec in grobokop. Tega so se zavedli tudi naši klerikalci in kot pokojni Pavliha hočejo tudi oni imeti tu zraven svoj judežev profit. Mislijo si, kakor je rekel njihov tajnik dr. Kulovec na Zidanem mostu: „Mi (Slovenska ljudska stranka) imamo ljudi, ki bodo šli za nami, četudi naredimo še tako budalost in napako.“ Zato pa vedo, da bodo ti „njihovi“ v trenutku pozabili, da so bili ravno klerikalci tisti, ki so se divje upirali z vso svojo bando in nezamnosijo proti svobodnemu izvozu in nas zmerjali zaradi te zahteve. Mislijo si: Sedaj tem backom zabrišemo oči z brezpomembno resolucijo „upitoma“, v kateri zahtevamo izvoz, potem pa lahko gremo med nje in kričimo: vidite, mi smo vaši prijatelji, to smo vam prinesli, na kolena grešne duše! Pa ho imela zopet „Kmetijska zveza“ eno novo „zaslužno“ več! Da, znati se mora! Saj pravijo naše stare ženice: „Dr. Korošec se ni zastonj 20 let učil čarovnije“, pa se prekrižajo, da nam ne bi toče naredil. Jaz pa sem samo radoveden, zakaj da vsi ti Skulji, Pišeki, Brodarji in drugi, katerih brezpomembne „upite“ z velikim pompom ponatiskujejo vsi slovenski klerikalni listi, niso nič „upitovali“, dokler je bil še g. Korošec minister, ki bi bil z lahkoto ustregel vsem njihovim „upitoma“?

Sicer pa se že poznamo in vemo, da obstoji vse delo SLS. ali KZ. iz same „farbarije“ in zavite hinavščine. Naj omenim samo nekaj slučajev iz naše polpretekle dobe:

1.) Korošec-Brežčeva vlada je nam Štajercem prinesla vinski davek. Tako s se dvignili ravno isti ter na videz med ljudstvom proti temu davku protestirali. Seveda niso povedali, da so ga oni naredili, pač pa so kričali: „vidite, kako vas branimo“!

2.) Korošec, Jankovič in Roškar kot ministri so nam oskrbeli prepoved izvoza živine, vina, sadja itd., oskrbeli visoko carino. Pa so potem, hinavci, kričali proti tej krivici in govorili: „Mi vas branimo“.

3.) Korošec je pomagal narediti poslovnik za našo zbornico in ga tudi podpisal. Potem pa je proti njeemu protestiral in ga ni priznal. Torej je dal samemu sebi nezaupnico.

4.) Korošec je bil najhujši nasprotnik izvoza živine. Sedaj, ko vidi, da je zaigral, kriči za izvoz. Pa bo zopet rekel: „Poglejte, mi zvezarji smo mi, fantje zavber, ki se borimo za vas!“

Pri vsem tem svojem delovanju za blagor kmetijskega stanu je dr. Korošec s svojimi kimači podoben razbojniku, ki je v noči zažgal spečemu kmetu hišo, potem pa prišel s svojimi banditi gasit ogenj. Ko je bil

ogrenj udušen, je dejal kmetu: „Vidiš me, dobrotnika, rešil sem ti življenje in premoženje, poljubi mi roko in me nagradi!“ Kmet mu je, nevedoč, kakega lumpa ima pred seboj, poljubil roko in mu daroval pitnega vola. Ropar je odšel smejoč se in zadovoljen. Tudi dr. Korošec je s svojimi priganjači dve leti zažgal vse blagostanje in srečo kmetijskega ljudstva, potem pa na videz gasil. Pa je prišel med tebe, kmetško ljudstvo, da si mu, seveda ne zavedajoč se, koga imaš pred seboj, poljubljalo roko in darovalo svoje volilne krogljice, da te bo zamogel še v bodoče mrcvariti. Neki ugleden star politik mi je rekel v Beogradu z ozirom na zahrbtn in hinavski način politike, ki jo igra ta čedna „partija“: „To so navadne barabe“.

Ker mi je rekel en član, poslanec dr. Koroščevega kluba, da bi bil pri njih bolj zadovoljen kot sem pri „Samostojnih“, naj mi bo dovoljeno kratko pripomniti, da so dr. Koroščevo poslanci res zelo „srečni“ in „zadovoljni“ ljudje. Delati jim ni treba ničesar, niti jim ni treba najmanj misliti po svoje, kaj šele ubijati se z reševanjem težkih državnih problemov, kakor moramo delati to mi, uboge pare zemljoradničke. Svojega „pašo“ imajo, ki jim naredi vse po svoji volji in ko je gotov, jih zbudi iz spanja ali pokliče iz restavracije v klubovo sobo ter jim prečita svoje delo. Vsa ta zbrana gospoda se malo popraska za ušesi, malomarno in široko zazeha ter z glavo pokima, kar pomeni, da se „prima“. Če bo kateri izmed vas cenjenih bralecev kdaj imel priložnost ogledati si našo zbornico med njeno sejo, naj pogleda na desni konec. Zraven turških fesov bo uzri to veselo družbo, obstoječo iz 23 „momcov“, ki sede z milimi, radost izrazujočimi obrazi (razen dveh ali treh, ki gledajo kot levi razbojnik), veselo, brezskrbno in zadovoljivo. Med njimi pa se suče lep, fin gospod v moderni sivi obleki s svilenim ovratnico, dr. Korošec, ter jih pošuje, kako naj sede in kam naj gledajo. Daje jim znamenja, kdaj se lahko smejejo in kdaj se naj kiso drže. Vse natanko jim razloži, kdaj se sme zakričati, primojdušiti, udariti po pultu ali debelo pljuniti pod klop. Baj je jim je strogo zabranjeno ozirati se nazaj, v lože, kjer sedi tudi kaka lepa gledalka. To opraviča že v imenu vsega kluba sama dr. Korošec in dr. Hohnjec. Sčasoma bo smel to bolj poredko storiti tudi gospod Skulji, če si bo nabavil civilno obleko in če bo postal dovolj utrjen, da bo v stanu krepko odbiti od sebe hudiča-skušnjavca.

To so torej tisti „poklicani“, ki edini imajo baje od samega sv. Petra podpisan patent, da branijo „vero“ pred nami „brezverci“. Tužna nam majka in slabo bo izgledala naša sveta vera, če jo bo branilo v zbornici teh 23 klerikalnih figur proti drugim 396, ki smo seveda vsi do zadnjega „sami brezverci“.

Da pa sem odkrit, moram priznati, da se je pojavila enkrat tudi „črna pošast“ nad to veselo družbo in ji malce skalila srečo. To je bil naš tovariš Kirbiš, ki so ga klerikalci hoteli pognati nazaj v lepo ptujsko špehovo deželo. Še v večjo nesrečo pa

jim je bil oni njih lastni kandidat, ki so ga hoteli postaviti namesto Kirbiša, ki — no — ne vem, kako se piše, doma pa je tam nekje pri Mariji Lurški Rajhenburški, ki so ga na svoje stroške privlekli v Beograd, na svoje stroške tam „futrali“, po osmih dneh pa ga morali nazaj poslati, ker jim je baje preveč snedel. No pa sedaj so se že oddahnili in pozabili na to nesrečo bradvosovsko. Pa ostane, kolegi, zdravi! Na svidenje! Bralecem pa srečnejše in radostnejše novo leto!

Poverjeništa.

Pod tem naslovom je priobčil „Slovenski Narod“ dne 4. januarja uvodnik, v katerem trdi, da so poverjeništa kot eksponenti političnih strank odveč, vsled česar naj na njih mesta pridejo uradniki kot šefi uradov brez naslova „poverjenik“.

O tem predlogu bi se dalo mnogo razpravljati, ker je dosti stvari za predlog, dosti pa tudi proti predlogu.

Pred vsem nastane vprašanje, kaj je bolje, ali da načeljuje uradu uradnik, ki dostikrat nima nadpovprečnih zmožnosti, ki je pa vaju veliku birokratstvu, ali da načeljuje politik in praktičen človek, ki pa ima lahko tako strokovno znanje kot uradnik, samo da nosi vso odgovornost za njegovo delo stranka, katere eksponent je. Prezreti pa se tudi ne sme, da je politik podpiran od stranke, da prejme od nje inicijativo in vzpodbudo, kar pri uradniku odpade. Končno pa je politik ravno tako odgovoren ministrstvu kakor uradnik, samo da je poleg tega še direktno odgovoren stranki in volilcem.

Res je, da bi mogel izrabljati politik svoje mesto v strankarske namene, ali kdo garantira, da tega ne bi storil tudi uradnik, ki pričakuje, da zleze potom stranke kvišku?

Ker je pa ta zadeva še sporna, zato prepustimo vsakemu, da se sam odloči za eno ali drugo.

Ali nekaj drugega je važno in omembe vredno. Članek v „Slovenskem Narodu“ ima namreč še eno kljuko. Če bi imela demokratska stranka 24 ali 30 poslancev, bi gotovo ne pripustila drugega stališča, kot da je poverjenik politik. Ker pa ima danes ta stranka samo tri poslance, zato more imeti po pravici največ enega poverjenika. Če pa pridejo na mesta poverjenikov — politikov uradniki, tedaj imajo demokratski največ upanja, da dobe moč oni, ker so skoraj vsi uradniki demokratski.

Poleg tega je treba uvaževati, da je v Beogradu v demokratskih rokah šest važnih ministrstev in da bi torej tako lahko nastala tudi v Ljubljani čisto demokratska vlada.

Če se torej zasedejo poverjeniška mesta le po uradnikih, potem hoče mo garancijo, da ne bodo odgovorni samo demokratskim ministrom, temveč da bodo v resnici nestrankarski.

Nočemo ustvarjati nobenega razpoloženja, vendar se nam zdi potrebno, da javnost na to opozorimo. Sicer pa nimamo ničesar proti temu, če odložita svoja mandata oba demokratska poverjenika.

Za slepca!

Do ljudi dobrega srca se obračamo s toplo prošnjo in vročim pozivom: „Pomagajte onim najbednejšim, ki so izgubili najdragocenejšo, svoj vid!“

Brez krivde so in vendar jih je vojna udarila okrutno, da jih ni mogla bolj. V bedi in pomanjkanju prenašajo svojo grozno usodo in trpe vdano. Pomagajte jim!

Po drugih državah se skrbi za slepce sistematično, pri nas tega še ni. Zategadelj pomagajte vsi, ki vam je dana luč četi, da morejo tudi slepci skromno živeti!

Po gestu »pomagaj si sam«, so si tudi slepci osnovali svojo organizacijo, t. j. »Podporno društvo slepih«. Namen tega društva je povzdigovati duševno in telesno blaginjo slepih, ustvariti jim možnost zaslužka, sodelovati pri urejanju oskrbe za slepce in zanimati se za vse interese slepih po vsej državi. V Sloveniji je danes nekaj sto slepih, za katere se nihče ne meni. Ker je »Podporno društvo slepih« nad vse potrebno, zato ga podpirajte!

Redni člani društva so samo slepci; podporni člani plačujejo 20 kron članarine, ustanovni člani pa 500 kron. Usmilite se slepih in pošljite darove na naslov: »Podporno društvo slepih« v Ljubljani (Jurask), Volfova ulica št. 12.

Pokrajinske vesti.

(Shodi na Štajerskem.) Kakor na Kranjskem, tako so naši poslanci tudi na Štajerskem pridno izrabili počitnice za ljudsko delo. Poleg neslišnih intervencij so priredili od šestega do desetega januarja celo vrsto shodov, in sicer v Zetalah, Smarju pri Jelšah, na Ponikvi, v St. Juriju ob južni železnici, Ptuj, Ormožu, Mariboru in na Pesnici. Govorili so poslanci Drojenik, Kirbiš in Mramolja. Povsod so bila poročila poslancev sprejeta z navdušenjem in splošnim odobravanjem. Ljudstvo je na teh shodih jasno povedalo svoje volje, ki se čisto krije z delavnim programom, kakor ga je na predlog naših poslancev sprejel zemljoradniški klub. — Poslanec Urek je enako v breziškem okraju priredil vrsto lepo uspešnih shodov. Poslanec dr. Vošnjak pa je ostal v Beogradu zaradi nujnega dela, ki ga zahteva načrt ustave in poslovnika. Delo naših poslancev mora prepričati tudi poslednje omladince, da je samo SKS. res ljudska stranka in njeni poslanci edino resnični ljudski zastopniki.

(Naši poslanci na delu.) Poslanec Bogumil Vošnjak se je zavezal v ministristvu za igravo za prosti izvoz procekrvnih ljutomerskih konj. Stvar je velikanske važnosti za ljutomerski okraj. Tovariš Vošnjak je dobil zagotovilo, da bo prišla stvar v najkrajšem času v pretres v ekonomskem odboru in nadejati se je ugodnega uspeha. Tovariš Vošnjak je tudi interveniral v uradu za izvrševanje mednarodnih pogodb, da se bodo pri pogajanjih z Italijo vpoštevali interesi našega prebivalstva, posebno z ozirom na prizadeto vojno škodo.

(Železniška zveza Kočevje-Brod-Moravice-Reka.) V Kočevju je bil dne 31. decembra shod interesentov glede gradnje spredaj omenjene železniške zveze, ki bi spojila Slovenijo z morjem in Dalmacijo. Shod je bil zelo dobro obiskan. Našo stranko je zastopal tovariš Pucelj. Vsi govorniki so se toplo zavzemali za čim prejšnjo zgradbo te železnice. V ta namen je bil izvoljen poseben odbor z dr. Tavčarjem na čelu, ki naj pospeši gradnjo železnice. Upati je, da se prične skoraj z gradnjo te prepotrebne železnice.

(Seja industrialcev.) Ki se je vršila dne 5. t. m., je bila dobro obiskana. Na tej seji je bilo sklenjeno pozvati vlado, da ukini izvozno carino na les in da stori vse potrebno za razvoj lesne industrije. Našo stranko je zastopal na seji tovariš Drojenik, ki je obljubil vso svojo podporo.

(Novi tajnik SKS.) tovariš Janko Bukovec iz Velike Loke, je prevzel tajniške posle.

(Klerikalni poslanci v besedi in — dejanju.) Če hoče kdo poslušati sedaj ob počitnicah klerikalne poslance, kako se hvalijo pred svojimi zapelj-

nimi volilci, bi lahko prišel v nevarnost, da bi jim lahko verjel, da se bogznan kako trudijo za svoje volilce in kaj vse da so že storili ali celo dosegli zanje. Zlasti kdor poslušša širokousnega fajmoštra Skulja v ribniški dolini, mora dobiti vtisk, da je to pravi odrešenik jugoslovenske bede. Vse je že rešil, storil, ukrenil, izprosil, odredil in ukazal različnim ministrstvom. Vtisk med njegovimi backi je tak, da se trese ves Beograd, kadar udari ob tla s peto fajmošter iz Dolenje vasi in da ministri kar na kolena padajo, če jih le pogleda. O podaljšanju kočevske proge do Brod-Moravice razpravlja tako, kakor da je že vse sam opravil, da je to tako važno gospodarsko vprašanje rešil s samim zamahljajem svojega rokava in da tozadevni odbor sedaj nima drugega posla, kakor kupiti vožnje listke in se peljati s Skuljevo železnico ob prvi priliki na Reko. Take reči počenja tudi njegovi tovariši, v resnici pa je stvar ključnejša za Slovence in za kmete še posebej. Zraven teh ošabnih besed pa klerikalni poslanci še niso nastopili svojih mest, ne morejo torej še ničesar govoriti, ne predlagati in ne glasovati, ker nočejo še niti obljubiti, da bodo delali.

(Dvojna mera.) Kadar smo kmetje v teku leta napravili kako slavnost in pustili mladini, da je malo poskočila, so je zaganjali klerikalno časopisje v nas, kakor da bi napravili bogve kaj pregrešnega. Na vogalih ljubljanskih ulic pa sem videl lepke klerikalnega društva „Ljubljana“, na katerih so vabili na „Silvestrov večer“. Na sporeda je bil — po polnoči celo — ples! Tudi „Slovenec“ je imel na vsaki strani debelo tiskano vabilo na ta ples. Kaj so za gospodo drugače zapovedi kot za kmete? Če pri nas kako dekle malo poskoči, je ogenj v strahu in na prižnici jo raztrgajo. Ljubljanski klerikalni gosposki „Družabni klub“ ima pa skoro vsak mesec — ples! Da, da, kmet, to je pa seveda nekaj drugega! Tovariši, ali bomo pustili, da nas bodo imeli še nadalje za — norca? Kje je naša zavest, kje naš ponos? Proč z dvojno mero! Mi smo tudi ljudje! — Zaveden kmet.

(„Slovenski gospodar“) je z novim letom izpremenil obliko, da bi lažje lovil kaline. Če bi izpremenil tudi svojo pisavo, bi se mu to morda posrečilo, tako pa ostane, kar je bil: lažniv in nearamen list, da mu ga ni para. V svoji številki z dne 5. januarja piše, da Samostojni niso v Beogradu niti besediče zinič za povrnitev odvzetih 20 odstotkov obkolovanju bankovcev. Vsek naš čitatelj ve, da je to nesramna laž, ker smo že dne 30. decembra v našem listu v članku „Za ljudski blagor“ pojasnili, in sicer v točki 11., da so naši poslanci to že zahtevali. Da pa to še ni bilo tudi sklenjeno, je pa v mnogem kriv dr. Korošec, ki je vsled poslovnika onemogočil takojšnje delo konstituante. „Slovenski gospodar“ dobro ve, da povrnitev 20 odstotkov še ni mogla biti sklenjena, vkljub temu pa laže, da naši niso hoteli tega doseči. Tisto pa, da je „Kmetijska zveza“ zahtevala vedno povrnitev, pa je prazna farbarija. Korošec je bil minister, in namesto, da je „Kmetijska zveza“ zahtevala povrnitev, naj bi raje vlada sklenila, pa bi bilo vse rešeno.

(Še ena cvetka iz „Slovenskega gospodarja“.) Vsek pošten kristjan vidi v samomorilcu nesrečneža in le skrajno podel človek se bo iz njegove nesreče norčeval. „Slovenski gospodar“ je tako nizkoten, da se norčuje tudi iz nesreče svojega bližnjega. Poroča namreč, da si je neki Sniigovec pogнал vsled nesrečne ljubezni kralj v glavo in da se je slabo zadel. In k temu piše, „Slovenski gospodar“: „Po vrhu vsega še slabostrelec!“ Fej, kako barabsko!

(„Napreč“ se nam smili.) Hudo in nad vse se nam smili ubogi „Napreč“. V potu svojega obraza se trudi, da bi bil ogorčen, ker je vlada nastopila proti komunistom. Pa nu nikakor ne gre. Kako bi pa tudi bil? Saj vlada socialnim demokratom res ni mogla bolje ustreči kot jim je, ker je zavrila komuniste, ki bi drugače pobrali socialnim demokratom še zadnje mandate.

(„Neokusnost“.) Ker smo okrtali demokrate in g. ministra drja. Kukovca za njih nepotrebne in žalji-

ve nauke, je „Jutro“ užaljeno in označuje naš odgovor za neokusnost. Res ne vemo, kdo je zakrivil večjo neokusnost, ali dr. Kukovec, ki govori o tlačanskih kmetih, ali mi, ki tega ne dopuščamo in nikdar dopustiti ne bomo.

(Pozdravljamo.) Vlada je stavila trboveljski premogokopni družbi in delavcem ultimativno zahtevo, da poviša družba takoj delavcem plačo za 25 odstotkov toda brez povišanja cen premogu, delavci pa da odidejo takoj na delo, v nasprotnem slučaju izvede vlada sama vse potrebno za takojšen pričetek dela. Energičen nastop vlade pozdravljamo, ker je že skrajni čas, da se tem nemškim baronom stopi pošteno na prste. Ne bilo bi napačno, če bi se pri tej priliki tudi odločno pregledalo, kako se je izvršilo to, da so mogli Nemci prodati svoje akcije Francozom in Švicarjem, in da bi se razveljavil razpis novih delnic. Proti trdosrčnim je na mestu samo trdosrčnost. Ali tudi delavci naj uvidijo položaj in naj že enkrat spoznajo, da se draginja in vse reši samo z delom, ne pa s štrajki. Več dela, pa bo tudi več zaslužka! Nadaljnje oškodovanje vsega gospodarstva pa ne bomo trpeli več!

(Štrajk v Trbovljah.) Osrednja vlada v Beogradu je ostro stopila na prste trboveljskim baronom in jih spravila na kolena. Zastopnik osrednje vlade je izjavil, da se vlada ne boji niti boljše vize od zgoraj in niti onega od spodaj, vsled česar zahteva brezpogojno, da izvrši družba vse vladne zahteve, ki so: 1.) Rudarske plače se izenačijo s plačami rudarjev v državnem rudniku v Velenju; 2.) trboveljska družba prične takoj z izplačevanjem teh plač; 3.) posebna komisija, ki pregleda knjige trboveljske družbe, ugotovi, če je zvišanje cen premoga potrebno ali ne; 4.) delavci odidejo takoj na delo, ko sprejme družba prvo in drugo točko. — Trboveljska družba se je zbala odločnosti vlade, katera ima v poddržavljenju in sekvestraciji še silno orožje v rezervi in se udala. Ker so delavci že prej izjavili, da so zadovoljni s plačami, kakor jih imajo rudarji v Velenju, se more reči, da je pogubonosni štrajk končan. Odločnost vlade iskreno pozdravljamo.

(Kdo je zmagal pri štrajku.) Brez potrebe je našel to vprašanje „Napreč“, ki konstatira, da so zmagali delavci in da je propadla družba. Kakor je nepobitno res, da je družba izgubila bitko, tako pa je tudi res, da niso zmagali delavci, temveč vlada. Njena odločnost je zmagala, ne pa komunistični vodilci, ki so šli od 137 na 35 odstotkov in ki še sedaj ne bi končali pogubnega štrajka, ko ne bi posegla vmes vlada.

(Kako so delali.) Dne 31. decembra je bila v Novem mestu razprava proti g. županu Bertoldu Bartlju v Valtivasi zaradi pregreška zoper člen 91. volilnega zakona. Župnik namreč ni hotel dostaviti g. Kulovcu zahtevanih krtnih listin. Sodišče je spoznalo g. Bartlja krivim in ga obsodilo na 200 kron denarne globe. Poleg tega mora seveda tudi povrniti vse pravne stroške. Vsek komentirajte odveč!

(Usmiljenim sream.) Naš zvest pristaš, oče velike družine, ki je imel nesrečo, da je bil pohabljen v vojni, bi rad postal naš naročnik, pa mu sredstva tega ne dopuščajo. Obračamo se na premožne in dobrosrčne pristase, da plačajo za njega naročnino. (Pri pošiljki se naj navede naznani.)

(Umrla je) v Dragomlju Katarina Grod, soproga dobro znanega posestnika in vinskega trgovca Jerneja Groda. Bodi ji zemljica lahka!

(Sanatorij „Leonišče“ v Ljubljani) naznanja, da se je zvišala z novim letom dnevna oskrbovalnina za I. razred od 150 na 200 kron, za drugi razred pa da znaša 100 kron. Ob enem izjavlja uprava, da se sprejemajo bolniki z vsakovrstnimi boleznimi razen nalezljivih. Volitev zdravnik je prosta. Opozarja se na novo urejeni porodniški oddelek. Hišni zdravnik je vedno na razpolago.

(Razpisana) so mesta uradnih živinozdravnikov na Vranskem in Krškem, St. Jerneju na Dolenjskem in v Cerknici. Prošnje se morajo vlagati do dne 31. januarja t. l. Natančnejši razpis glej v „Uradnem listu deželne vlade za Slovenijo“ št. 4.

(Iz Preserja pri Borovnici.) Na dan sv. Treh kraljev nas je obiskal naš poslanec Jakob Kušar, ki nam je razložil stališče kmetijskega kluba nasproti vladi in drugim strankam. Ljudstvo je sprejelo njegova izvajanja z odobravanjem na znanje in mu izreklo zaupnico.

(Rakitna.) Dne 6. t. m. je imel pri nas shod narodni poslanec tovariš Kušar. Pojasnil nam je politični položaj v ustavotvorni skupščini in delavnim program naših poslancev. Do sedaj nas ni obiskal še noben poslanec. Prišel je pač pred volitvami, kadar je iskal naše glasove, potem pa nas ni hotel več niti poznati. Vse drugače je sedaj, ko imamo res svojega stanovskega zastopnika. Prepričali smo se, da tovariš Kušarju bomo z mirno vestjo zaupamo, da bo delal za našo korist.

(Devica Marija v Poljani.) Turakjsnji krajevni odbor SKS. je na svoji seji z dne 6. t. m. sklenil plačati za tiskovni sklad SKS. petsto kron. Vrlemu odboru našo hvalo in priznanje! Da bi našel obilo posmenovalcev!

(Za tiskovni sklad SKS.) je nabral v gostilni Ane Vintarjeve v Straži naš vrli tovariš Ivan Plantan 208 kron, v gostilni Jožeta Berdavsca ml. v Valtivasi pa 106 kron, skupaj tedaj 314 kron. Ziveli darovalci! Posnemajte!

(Dol pri Ljubljani.) Naš župnik g. Kastelic je čisto zgrešil svoj poklic. Namesto, da bi ljudi vabil v cerkev, jih vodi iz cerkve. Kdor je volil SKS., ta naj po njegovem priporočilu sploh ne gre več v cerkev in tudi ob zadnji uri se naj ne previdi. To je že višek nekristianstva. Sedaj so začeli z dopisi izzivati tudi drugi klerikalci. V „Domoljubu“ se hvalijo, da so volitve častno izpadle za klerikalce in celo županstvu bi hoteli dati pouk zaradi reklamacij. Ta je pa dobra! Najraje povedo, zakaj ni bil župnik volilec, zakaj pa je dotični bil, ki ga je hotel župnik reklamirati, češ da je bil predkaznovan zaradi fatvine. Uresničil se je star rek, da, kdor drugim jama koplje, sam vanjo pade. Župnik ni bil zategadelj volilec, ker je bil zaradi neprijetne stvari izreklamiran od prav tistega volilca, ki mu je hotel župnik vzei volilno pravico, pa mu je ni mogel. Sploh pa ves vspeh klerikalcev! Bil je klavrn, da ni mogel biti bolj. Namesto, da bi druge kritizirajo, bi boljše storili, ko bi se prijeli sami za nos, ker so bili oni tisti, ki so pomagali komunistom na noge. Ves čas so govorili čez našo državo in širili nezadovoljnost tako, kakor bi jih vodil sam Susterščič slabega spomina. Le tako naprej! Prvo maščevanje ljudstva je že bilo, pride pa še vse hujske! — Kmet.

(Iz Radovljice.) Dne 2. januarja je bil tu v nabito polni dvorani gosp. Kunstlja sijajno uspeli shod naše SKS. O političnem položaju je poročal naš poslanec Jakob Kušar in žel za svoja izvajanja živinno odobravanje. Videlo se je jasno, da so naši poslanci za ljudstvo in da je zato tudi ljudstvo za naše poslance. Z enakim uspehom so govorili tudi ostali govorniki, in sicer tovariši dr. Kavčič, Kenda in Peterman. Končno pa je poročal o odločitvi občnega zbora „Kmetijske družbe“ tovariš Ažman. Njegov govor je bil plamteč protest proti nasilju glavnega odbora, ki ne skliče občnega zbora, dasi zahteva to 35.000 volilcev. Delavci imajo svoje doma, Sokoli in Orli svoje telovadnice, le kmet ne bi smel imeti niti svojih strokovnih organizacij. Ogorčenost ljudstva je priklopela do vrhunca in če se skoraj ne skliče občni zbor „Kmetijske družbe“, tedaj bo ljudstvo s svojimi trdimi pesimi naredilo konec nasilju. To si naj zopomnijo Verstovšek in slični, to pa naj zna tudi vlada. V boj za Staro pravdo!

(Dobrepolje.) Na sv. Treh kraljev dan je imela SKS. pri nas zjutraj po prvi sv. maši javen shod, ki je bil tako dobro obiskan, da so mnogi odšli, ker ni bilo več prostora. Poročal je poslanec Pucelj, ki je orisal žalosten položaj jugoslovenskega kmeta, kateremu hočejo tudi zanaprej še gospodovati samo advokati, barijirji, duhovniki, popi in turški muftiji. Ti ljudje se pripravljajo, da bi tudi v bodoče ostali na vladi in da bi se že z ustavo zato zavarovali. O stanovskem zastopstvu nočejo ničesar slišati, ker bi se ob tej priliki po-

kazalo, koliko je pravzaprav tistih gosposkih ljudi, ki nas hočejo komandirati. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili govoru in odobravalni nastop kmetijskih poslancev, ki nočejo v tako vlado, ki bi rada še naprej samo kmeta zatirala. To odobravanje pa ni bilo pogodu navzočnemu „kmetu“ Strnadu, bivšemu avstrijskemu lajtnantu, ki je prebival po lastni izjavi pet let med samimi barabami, pa mu ni nič škodovalo. Cvekaj je nekaj o SKS., kakor bi se davil s težkimi žganci, razumeti pa ni bilo fanteta drugega, kakor da ga zmagi SKS. silno boli in pa da so srbski kmetje — sami cigani. Pri tem se je tresel kakor šiba na luži, ko so ga zavedni kmetje prijemali za njegove neumnosti, zgodilo pa se mu ni nič, ker je sam poslanec Pucelj prošil zanj, da ga niso postavili pod kar. Taki ljudje ne bodo povzdignili ugleda klerikalne stranke, o tem se bo tudi njihovo vodstvo prepričalo.

(Iz Zalte.) Pred volitvami je naš g. župnik Šiferer opetovano pridigal, da bodo druge stranke snele krize in svete podobe s sten, če ne zmagajo klerikalci. Pri nas čakamo sedaj že dolgo, kdaj se to zgodi, pa župnikova prorokovanja so od muh. Drugega januarja je agitiral za klerikalne liste. Dejal je, da ne sme nikdo imeti drugega lista razen „Domoljuba“. Nekaj kimovcev se je seveda takoj udalo, čeprav vedo, da takega lažnika ni, kot je ravno „Domoljub“. Ker so pa tožili, da nimajo denarja, je dejal župnik, naj prinesejo šest jajc ali pa štiri mesene klobase in da bo potem že on list naročil. Oh, ko bi se tako pobrigal tudi za druge stvari!

(Loka pri Zidanem mostu.) Zadnji čas so zopet začele leteti z naše prižnice sirele na vse, kar se ne sklada z nazori župnika. Zato ni čuda, da je ljudstvo z župnikom nezadovoljno, ker ne mara, da bi se mešali vera in politika v eno skledo. Za vzor pravega duhovnika naj bi si naš g. župnik vzel našega g. kaplana. Če kaplan lahko pridiguje in razlaga sveti evangelij, ne da bi se najmanj dotaknil stvari, ki ne spadajo v cerkev, ali da bi celo izrekel kako žaljivko na ljudstvo, zakaj tega ne bi bilo mogoče g. župniku? Kaj ima časopisje opraviti v cerkvi? „Gromzuga se razširja po okolici, to so razni protiverski časopisi...“, je zagrmelo na novega leta dan s prižnice. Če nam niste za novo leto mogli dati drugega vočila, bi tudi to lahko izostalo. Kdaj pa je še „Kmetijski list“ napadal vero in verske resnice, da ste ga uvrstili v protiverske in veri sovražne časopise? Če je pa nasproten klerikalizmu in klerikalni politiki, pa s tem še ni rečeno, da je nasproten veri, vera in klerikalizem sta vendar nekaj popolnoma različnega. Če pa pove kdaj komu resnico, bodisi tudi duhovniku, ter mu pokaze pravo pot, tudi to še slednjic ni nič protiverskega. Zakaj ne bi človek smel biti naročen na časopis, ki ga sam hoče imeti, zakaj ne bi smel čitati tega, kar je njemu drago? Zakaj bi morala priprostemu človeku biti zaprta pot do spoznavanja resnice, čemu bi si človek ne smel ustvariti lastnega prepričanja? Do spoznanja, kje je resnica in kje laž, pa pride človek najlažje s tem, če spoznava mnenja in delo ljudi, ki so sposobni delati na kulturnem polju. To se pa po mojem mnenju najlažje vrši s čitanjem raznih časopisov. Čemu je dal Bog človeku prosto voljo? Morda zato, da si zakoplje in zancmari kot svetopisemski hlapec svoj talent? Najbrže ne! Vsek, tudi najneizobraženejši človek ve, da cerkev ni za nesramne politične hujskarije. Cerkev je hiša molitve, prostor, kjer naj se razlagajo krščanske resnice, ne pa prostor, kjer se naj širi klerikalna agitacija in napada to, kar ni prizadetu v korist. Vaša krivda bo, če bo cerkev od nedelje do nedelje vedno bolj prazna, kajti politike je že vsakdo do grla sit. Pazite, da ne bo Kristus enkrat rekel: „Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo spravili v jama strankarskih bojev.“ Odtod torej verska mlačnost. Korčno bi se prosili, da pokliče župnik tistega, komur ima kaj povedati, k sebi, ne pa da meče s prižnice strupene zbadljivke.

(Sanostojnež.) (Sr. Andraž pri Leskovcu.) Ne bo drugače: „Kancelparagraf“ bo treba narediti. Ne, ker bi se bali raznih pridig in duhovniških groženj,

saj smo vzdržali ob zadnjih volitvah vse, kar le premore prižnica, spovednica in Marijina družba, temveč ker nismo taki pagani, da bi mogli še dalje trpeti ostudno in brezbožno izrabljanje vere, kakor to delajo pretnogi duhovniki. Pri nas je župnik g. Skamlec agitiral celo pred razstavljenim sv. Rešnjim Telesom, pred onim, ki se je dal na križ pribiti, ker ni njegovo kraljevstvo od tega sveta! Res, lepi božji namestniki! Sedmega decembra je dejal g. Kranjc, da so samostojne brezverci, da hočejo križ vreti iz šole in uvesti trileten zakon. G. Kranjc, ali ste res tako slepi ali pa tako zlobni, da morete trditi take grozaste laži? Po volitvah sta bila tu dva misijonarja, li sta od dne 3. do dne 5. decembra izvrševala tridnevno pobožnost. Ali kaka je bila ta „pobožnost“? V spovednici je bilo stavljeno na spovedanca prvo vprašanje, katero stranko je volil. Kdor je bil toliko moža, da je priznal, da ni volil klerikalno, nanj so padale nespodobne besede, kakor: „Ti si volil brezversko, ti svinja, ti prasce, ti pagan! duhovnika Vam bomo vzeli, Vaših otrok ne bomo krstili“ itd. In vse to v cerkvi! Takih neznosnih razmer, da se je cerkev izpremenila čisto v politično beznico, kjer se slišijo najgršnje besede, ljudstvo ne mara več prisašati. Zato na dan s „kancelaragrafom“! Zato bodi konec brezverski zlorabi vere! — Sledi 21 podpisov.

(Studenec pri Krškem.) Kako siljajno so nastopili tukajšnji volilci za našo samostojno stranko, pričajo številke. Klerikalci so dobili 23 glasov, demokrati in narodni socialisti po štiri glasove, socialisti in komunisti po sedem glasov, SKS. pa 217 glasov. Mi smo pokazali, kako je treba nastopiti. Navajamo razmerje 217 proti 45 v čast Studencem in v posnemanje drugim.

(Poljanska dolina pri Kočevju.) Vsem somišljenikom, pa tudi še vsem nasprotnim veselo in srečno novo leto, da bi že enkrat izpregledali in spoznali kako grdo laže tisti, ki pravi, da smo brezverci ali pa da smo zvezani z liberalci. Klerikalci so zmagali pri volitvah v agrarni odbor in sedaj mislijo, da zmagajo tudi pri občinskih volitvah. Ne bo nič! Zmaga bo naša in tedaj bomo šli k našim poslancem, da nam ti dosežejo železnico iz Kočevja preko poljanske doline naprej v Vrbovsko.

(Iz Bele Krajine.) Božji mlini meljejo počasi, pa sigurno, pravi pregovor. Tudi na našem glavarstvu so mlieli dolgo časa, pa bodo sedaj vendar dokončali. Mogoče se bo dogladno sedaj tudi, kje je smodnik, ki so ga občine naročile, ne pa prejele. Čuje se, da so imeli pri tem razni ljudje prste vmes in so ga prodali za drage denarje drugam. Zahtevamo od glavarstva, da se napravi red. Dosedaj je bila navada, da so hitro potlačili, če je začelo kje kaj smrdeti — sedaj pa ne bo šlo več. Vladi pa priporočamo, da malo bolj pazi na naš okraj, kot do sedaj, da ne pridemo v take razmere kot so bile pod Turki v Albaniji. Vedno kričite, da smo Belokranjci boljševiki in komunisti — čuda ni pri takih uradnikih na glavarstvu.

(Frankolovo.) Volitve so se končale prvič v naši vasi s porazom dr. Korosčeve stranke. Vsa čast volilem, ki se niso strašili grozjenj klerikalnih petelinov in so volili samostojno. Zdaj vidijo, da samostojni še niso podrlji cerkve in da tudi križev še niso znetali iz šole in hiš. Prejšnji g. župnik je šel od nas. Srečno pot! Zdaj je pri nas mirneje. Radi hodimo poslušat božjo besedo, katera se nam mirno in brez grumenja oznanjuje. Bog daj, da bi tako ostalo, ker cerkev je hiša božja. Vabimo vse omahljivce, da se pridružijo naši stranki, ker videli bodo, da se le pri nas izpolnjuje Kristov nauk, ki veli, „Ljubi bližnjega kakor samega sebe“. Našemu bivšemu g. župniku Požarju pa kličemo, naj si zapiše v knjigo naš slovenski pregovor „Kdor seje veter, zanje vihar“! Jeza in napuh nista krščanski čednosti, gospod Alfonz!

(Kozje.) V vsaki vasi našega okraja so bile letos polnočnice, samo pri nas v Kozjem ne. G. dekan Marko Tomažič se je izgovarjal, da radi pomanjkanja sveč. Mi pa mislimo, da je to le prazen izgovor in da nas je hotel g. dekan kaznovati, ker smo

volili SKS. Ako se gospodu dekanu in kapelanu ni ljubilo vstati, tedaj naj bi naprosili g. dvornega kaplana profesorja Ujčiča, ki bi gotovo ustregel naši želji. Na dan volitev se pa je g. dekan vse bolj pobrigal in pri skrinjici „Kmetске zveze“ stal kar celi dan. Radi koga torej peša vera, kdo ne skrbi za verske potrebe ljudstva? Odgovorite!

(Iz Pesnice.) Posestnik Hojnik je te dni spremljal težko bolnega Franca Svarca v Gradec v bolnišnico. To samaritansko delo pa mu šteje hudo v zlo „krščanski“ „Slovenski gospodar“. Zakaj? Ker je Hojnik zvest pristaš naše samostojne, ne more lažnivi „Slovenski gospodar“ premlati sebe niti toliko, da bi pustil svojega bližnjega v miru vsaj tedaj, ko opravlja usmiljeno krščansko delo. Pot v Gradec je po „Gospodarjevem“ mnenju veleizdajalska. Kot dokaz služi „Gospodarju“ to, da se je tedaj vršilo zborovanje „Südmarke“. Zopet laž, kajti zborovanje se je že končalo, ko Hojnika še v Gradcu bilo ni. Sicer pa hodi klerikalni minister Jankovič tudi pridno v Gradec in še marljiveje zabavlja tam čez Srbe. To pa je seveda v redu. Hči tega Jankoviča leži v protestantovski bolnišnici, kakor da ne bi bilo v Gradcu vse polno katoliških. Tudi to ne razburja „katoliškega“, „Gospodarja“. Kaj pa je z Ruškima, ki ste mu dali gostilniško koncesijo v Mariboru, dasi mora biti po vašem mnenju silen izdajalec, ker roma večno na Dunaj. Ali ta je vaš pristaš in zato mu je vse odpušeno. Oj, hinavski „Slovenski gospodar“, pometaj pred svojim pragom, da ne bo tako smrdelo po tvoji nečednosti.

(Selnica ob Dravi.) Na dan sv. Stefana je bil prirejen za uboge učence v Selnici zelo lepo uspeli božični večer. Proizvajali sta se živa slika „Jaslice“ in šaloigra „Bratranec“. Nato je bilo prižgano božično drevo in razvila se je lepa prosta zabava. Cistega dobička je bilo 1160 kron in 30 vinarjev. Vsem darovalcem in prijateljem šole najlepša hvala!

(Sv. Boženk v Slovenskih goricah.) S ponosom javljamo, da smo zmagali, četudi so gospodje agitirali za SLS. na vso paro. Ali ni Bišanci nismo avstrofilci, smo samostojni kmetje in v dobri državljanji, zato pa tudi nasprotna agitacija ni omajala naših vrst. Gospode vprašamo, zakaj so molčali med svetovno vojno in zakaj niso tudi takrat tako govorili ženam in dekletom proti vojni kot sedaj med volitvami? Resnico je treba vedno častiti, ne pa samo tedaj, kadar zahteva to žep. Zalostno je, da moramo mi kmetje učiti duhovnike, kaj zahteva krščanska vera.

(Sv. Rupert v Slov. goricah.) Na voličih v Cermljenici in Spodnji Volčini je izpadlo glasovanje vkljub vsej nasprotni agitaciji zelo „dobro za SKS. Sedaj pa na delo, da se do zadnjega moža organiziramo in da bo prihodnjič zmaga popolna.

Politične vesti.

(Konstituanta) prične z delom dne 12. januarja. Če bo šlo delo gladko izpod rok, je še vprašanje, ker na kmnilo so se stare stranke, ki poznajo predvsem strankarske, ne pa ljudske interese. Najnovejša pomočila tudi že poročajo, da je naša bojazen upravičena. Govore o novi krizi, ki jo hoče izzvati Stojan Protič. Ni mu všeč Pašičeva miroljubnost, še manj mu pa ugaja to, da ni on šef vlade. Kakor da bi brez Protiča Jugoslavija poginila.

(Razkol med radikali.) Po vestih iz Beograda je dovedlo nasprotje med Protičem in Pašičem do popolnega razkola v radikalni stranki. Protič je izstopil iz radikalne stranke, in hoče z Radičevci, mohamedanci in klerikalci osnovati novo stranko in prevzeti vlado. Zbrani bi bili tako v resnici najčrnejši elementi, ki pa spadajo skupaj kot sedlo in krava. Protič in mohamedanci so monarhisti, Radič in klerikalci pa republikanci. Protič je velesrb, Radič velehrvat. Mohamedanci so za veleposvestva, klerikalci, vsaj njihovi volilci, za agrarno reformo. Zato pa tudi mislimo, da iz te moke ne bo kruha, pač pa iz druge, ki jo kuha dr. Trumbič.

(Važna posvetovanja v Zagrebu.) Dr. Trumbič, dolgoletni borilec za svobodno Jugoslavijo, je bil izvoljen v Dalmaciji kot nesitnjar, ker so vse stranke postavile njega kot vzorodoljuba na svojo kandidatsko listo. Kar je med nami dr. Vošnjak, to je pri Hrvatih dr. Trumbič, in zato ni čudno, če poročajo listi, da se približuje dr. Trumbič zemljoradnikom v Dalmaciji in da hoče osnovati enotno in močno parlamentarno zemljoradniško skupino. V ta namen je inel dr. Trumbič v Zagrebu posvetovanje, na katerega so prišli tudi zastopniki težačke stranke iz Bosne. Tudi med mohamedanci simpatizira del z nanero drja Trumbiča. Če bi Radič opustil svoje demagoško, svoje trnaste in protidržavne namere, bi se v resnici lahko ustvarila tudi odličujoča kmetška parlamentarna skupina. Šele tedaj pa moremo tudi govoriti o res ljudski vladi, kajti dokler zastopar res kmetске interese samo 40 poslancev proti 420, dokler so na kmnilu radikali in demokrati, toliko časa ne bo v državi, kakor mu gre.

(Aneksija Zadra) je bila svečano proglašena dne 5. januarja. Mesto je bilo v zastavah, v stolnici pa se je pel „Te deum“. Pričakovane demonstracije fašistov, ki ne priznavajo rapalske pogodbe, so izostale.

(Avstrija) je tik pred bankrotom. Državne blagajne so prazne, avstrijski denar pa zublja že tako na vrednosti, da ga kmalu ne bodo mogli sproti tiskati. Vendar pa bi bilo lahko vse bolje, če bi hoteli Avstrijci detati. Zavezniki nameravajo zaradi tega zasesti vso Avstrijo in jo prisiliti, da prične tudi sama delati za svojo rešitev. Naravno, da ho vse vzdrževanje tujih vojsk morala plačati Avstrija.

(Pariška koalicija), ki binaj sklepa med drugim tudi radi grozeče pomladanske ofenzive ruskih komunistov, je odgojena.

(Amerika za omejitve oboroževanja na morju.) V tem zmislu se je izrazil novi ameriški predsednik Harding. Govorili bodo, a tudi oboroževali se bodo dalje. Stara pesem še ni dovolj obrabljena.

(Komunisti poraženi.) Ruski boljševiki so doživeli nov, občuten poraz. Pri volitvah v nadzorovalne svete tovarn so popolnoma pogoreli komunisti, in sicer ne samo v Petrogradu, temveč po vsej Rusiji. Še delavci so jih sili, pri nas pa bi radi nekateri sleparili ljudstvo.

(Ruska konstituanta) je bila otvorena dne 8. t. m. v Parizu. Sklical jo je bivši ministrijski predsednik Kerenski. Na konstituanto, ki sestoji iz leta 1917. po revoluciji voljenih poslancev, ki so jih pa boljševiki nasilno razgnali, je prišlo 40 poslancev. Predsednik konstituante bo Černov, bivši zaveznik boljševikov, ki jim je pa sedaj tudi obrnil hrbet.

(Smešen cesar.) Bivši cesar Karel se še vedno podpisuje kot Apostolsko Veličanstvo. Veliko bolje bi odgovarjal zanj naslov prekucenjenega Veličanstva, saj njegovega veličanstva je bil konec enkrat za vselej.

Za vinarstvo in sadjarstvo

Vinarski in sadjarski odsek „Slovenske kmetijske družbe“ v Mariboru se je na svoji seji z dne 11. decembra pr. l. posvetoval o raznih aktualnih vprašanjih, zadevajajočih vinarstvo in sadjarstvo ter sklenil nato sledeče resolucije, ki so se predložile merodajnim oblastvom:

- 1.) V sled pretečega uvoza italijanskega vina se zahteva, da se Italiji pri predstojajočih trgovinskih pogajanjih uvoz vina ne koncedira, oziroma da se določi na uvoz italijanskega vina tako visoko carino, da bo omogočena našim vinogradnikom konkurenca. Zato se pritegnu k omenjeni konferenci tudi vinogradništrokovnjaka, ki pozna temeljito vinogradništvo v Jugoslaviji in v Italiji.
- 2.) Ker se nahaja država neposredno pred sklepanjem trgovinskih pogodb z vsemi sosednimi državami, se opozarja vlada na to, da z vso energijo štiti naše vinogradništvo, da onemogoči uvoz vina in da doseže ugodne izvozne pogoje za

naše vino. Zaradi tega se naj k trgovinskih pogajanjem pritegnejo strokovnjaki-vinogradniki.

3.) Ker se žganjekuha iz sadja, sadnih in vinskih tropin in drož komaj izplača, vsled česar se opušta žganjekuha, s čimer se mnogi gospodarski proizvođači izgube, zahteva odsek:

a) Trošarina na žganje se pobiraj v srebru, toda ne povišaj se istočasno število hektolitrskih stopinj za 100 odstotkov.

b) Ker sedanja učločila o trošarini na prosto žganje ne odgovarjajo razmeram, ker izgubi vsled njih gotov del posejnikov in viničarjev, katerih odškodnina za delo obstoji večkrat prav v odpadkih sadja in vinskih tropin, ki se jih more uporabiti le za žganjekuho, pravico do proste žganjekuhe, zato se naj prištedjejo med služabništvo vsi na posestvu zaposleni delavci po skupnem številu delavnih dni na leto.

c) Pravico proste žganjekuhe imej vsak producent brez ozira, ali plečuje kak obrtni davek ali ne.

d) Posesnikom z več posestvi naj se dá na presto, da kuhajo na vsakem posestvu gotov del njim za prosto žganjekuho pripoznanih dni.

e) Deputati viničarjev v obliki tropin in sadja ali drož se naj vpoštevajo kot njih lasten pridelek, ki ga sme viničar prosto kuhati pod istimi pogoji kakor poseselnik-producent.

f) Dovolj se naj, da se smejo kuhati trošarine prosto različne vrste sadja, sadnih in vinskih odpadkov.

g) Povša se naj časovna doba za trošarine prosto žganjekuho na dvakratno število do sedaj za to določenih dni.

h) Točenje žganih pljač na drobno se naj dovoli.

4.) Da se zloraba imen naših slovitih vin, kakor ljutomerčana, pekričana, zavrčana, bizeljčana l. dr., onemogoči, se pozivlje vlada, da izda naredbu v zaščito provenijence vina, s katero se:

- a) prepove pod kaznijo vsakemu točenje ali prodaja vina pod katerimkoli imenom naših slovitih vinskih goric, če se dotičnik ne izkaže s proizvodno priznanico;
- b) določi, da se vino brez proizvodne priznanice sme točiti in prodajati le pod imenom „vino“;
- c) uvedejo komisije za presojo vin, t. j. za varstvo provenijence in za izdajanje proizvodnih priznanic, ter določijo pristojbina za izdajo proizvodnih priznanic;
- d) pospeši kletarska kontrola v zaščito provenijence.

Za izdajanje proizvodnih priznanic naj bi se ustanovile za vsak vinarski okoliš ali pa za področje vsake podružnice „Slovenske kmetijske družbe“ posebne komisije, obstoječe iz treh članov, ki bi jih imenovala deželna vlada na predlog dotične podružnice „Slovenske kmetijske družbe“.

5.) Ker se čisto dogaja, da dobiva „Slovenska kmetijska družba“ različne gospodarske potrebščine v vagonih preko Špilja v Ljubljano, vsled česar morajo njene štajerske podružnice, ki dobivajo blago od družbe, nositi dvakratne transportne stroške po železnici (največja nezmisel se dogaja pri razpošiljanju apnenega dušika, ki ga prejema družba iz tovarne v Rušah pri Mariboru, ga ima v zalogi v Ljubljani in ga nato zopet iz Ljubljane pošilja na Štajersko), se „Slovenska kmetijska družba“ nujno pozivlje, da ustanovi za svoje štajerske podružnice, v Mariboru primerno skladišče.

6.) Pred davnim časom so poročali razni listi, da je izvoz trti iz Jugoslavije prepovedan, kar je čisto pravilno, kmalu nato pa zopet, da je tudi uvoz trti zabranjen. V primeru, da odgovarjajo poročila v listih resnici, se vlada opozarja, da je treba prepoved uvoza takoj ukiniti in uvoz na vse mogoče načine pospešiti.

Gospodarstvo.

(Naročnikom ameriških trt iz trinih nasadov na Štajerskem.) Državno vinarsko nadzorništvo v Mariboru objavlja, da presežajo dospela naročila na ključe desetkrat razpoložljivo množino, vsled česar morejo posamezni naročniki dobiti največ peisto komadov tega blaga. Ker pa s to naravnost malenkostno

množino marsikomu, ki si je namenil napraviti večjo trtnico, ne bo ustreženo, naprošamo vse naročnike, ki ne reflektujejo na ključe pod temi razmerami, da to spredaj navedenemu nadzorništvu v dopisnico takoj naznanijo. Naročnikov, katerih naročila niso bila opremljena s potrdilom občine, da potrebujejo ključe za vzgoje cepljenk za lastni vinograd, oziroma znanih trničarjev, ki vzgajajo trte za nadaljnjo prodajo, se sploh pri razdelitvi trt ne bo moglo vpoštevati.

(Padanje cen usnja.) Cene sirovih kož padajo stalno. V Zagrebu se plačuje mesarjem za kilogram kože še 47 kron, dočim na deželi še manj. Posebno slabo je sedaj s težkimi kožami, ker je teh sedaj pri nas v izobilju. Poleg tega je prišlo dosti težkih kož iz Italije. Cene so v splošnem padle za 30 odstotkov. Tudi na Francoskem padajo cene. Za kožo se plača tam samo 5 frankov. Zaradi visoke razlike v valuti se vseeno ne izplača izvoz kož iz Francoske. Na Madžarskem so padle cene govejim kožam od 120 na 110 kron, pričakovati pa še nadaljnje padanje. Teletje kože se prodajajo po 250 madžarskih kron, ovčje pa od 190 do 210 kron. Na Nemškem so prav tako padle cene kožam za približno pet do deset odstotkov.

(Izdane kože.) Na koncu so morali popustiti tudi tovarnarji. V notranjem prometu se dobe sedaj Vache-podplati po 150 do 160 kron. Blah-kože po 165 do 170 kron. Kravje kože veljajo še od 280 do 300 kron, teletje od 320 do 350 kron za kilogram. Rumena koža velja od 45 do 50 kron za stopo, boks pa od 60 do 65 kron. V Avstriji veljajo podplati od 510 do 540 avstrijskih kron, boks od 150 do 180 ševro od 135 do 160 za stopo. V Avstriji je torej usnje nekoliko cenejše.

(Uvoz živine) iz Koroske v Slovenijo je zopet dovoljen.

(Elektrifikacija dravske doline) od Fale do Varaždina se izvrši še tekom letošnjega leta. Elektrifikacija se raztegne tudi na Medjimurje in Prekmurje. Načrt izvede neka delniška družba.

(Novi davčni urad v Prevaljah) in sicer za vzhodni del pliberskega in jugovzhodni del šentpavelskega okraja je ustanovljen.

(V Vojniku) je s prvim januarjem pričela poslovati finančna kontrolna postaja.

(Bankovcev) je bilo po izkazu Narodne banke v prometu za 3.239.326.030 dinarjev.

(Ponarejeni bankovci.) V Zagrebu so zasledili ponarejene tisočdinarske bankovce, ki so pa tako slabo ponarejeni, da se jih z lahkoto spozna.

(Državni grb) se po odredbi vlade ne sme uporabljati na zasebnih tiskovinah.

(Tovarna vagonov) se osnuje v Brodu ob Savi. Delniška glavnična znaša 20 milijonov kron in se more povišati v treh letih na 200 milijonov kron. Vpričo silnega pomanjkanja vagonov bi bilo pač dobro, da se prične čim prej z delom.

(Novo podjetje za proizvodnjo zdravil) se je osnovalo v Zagrebu. Podjetje je kupilo v bližini Karlova znano posestvo Kaštel, ki ima 60 jutrov zemlje. Pri podjetju je v znatni meri soudeležena tudi naša država. Vodja podjetja je univerzitetni profesor dr. Janeček.

(V Somboru v Bački) se je osnovala tovarna za izdelovanje salama in sira.

(Ljubljanska kreditna banka) je otvorila svojo podružnico v Brežicah.

(Zbirke carinskih predpisov.) Po poročilu trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu izdajo v prihodnjem mesecu nekateri bivši carinski uradniki carinski zakon, ki bo izpopolnjen z raznimi odločbami državnega sveta in odločbami finančnega ministrstva. Poleg tega bo knjižni pridejan kazenski carinski zakon in pošt-nocarinsko postopanje. V prednoročbi velja knjiga 30 dinarjev, v knjižni prodaji 10 dinarjev več. Prijave na naročbo knjižne sprejema trgovska zbornica v Zagrebu.

(Glede tisočkronskih bankovcev.) ki so žigosani z napačnimi kolki, bo v najbližjem času padla rešitev. Dokler ni to vprašanje rešeno, se seveda bankovci ne zamenjujejo.

(Revizija carinskih zakonov.) V najkrajšem času bo organizirana ko-

misija finančnega ministrstva, ki bo izvršila komisijo carinskih zakonov. (Gospodarska razstava v Pragi) bo otvorjena dne 17. maja in bo imela te delce: 1.) Obdelovanje zemlje, 2.) vzgoja žita, 3.) gospodarstvo, 4.) živinoreja, 5.) gospodarska industrija, 6.) gospodarski stroji, 7.) poljedelski, industrijski in obrtniški izdelki, 8.) združništvo in 9.) gospodarske stavbe. (Cene vinu v Franciji.) Rdeča vina z 9 in pol stopinje se prodajajo po 85 do 90 francov za hektoliter. Vina najboljši kakovosti hektoliter po 100 frankov.

Književnost.

(Fran Levstik: Izbrani spisi za mladino.) Priredila Fran Erjavec in Pavel Flere. Z risbami okrasil Anton Koželj. Knjiga obseza 220 strani. V Ljubljani 1921. Izdala, založila in natisnila Učiteljska tiskarna. — Učiteljska tiskarna se je lotila velike naloge izdati naše klasike v

ilustrirani mladinski izdaji. Dolgo so jih pogrešali že naši starši, naše knjižnice, zlasti pa naša mladina sama, saj ji je ostalo tudi več ali manj nepristopno najlepše, kar so napisali tudi zanje največji mojstri našega naroda. Zbirko, ki bo opremljena povsem enotno, urejata in prirejata Fran Erjavec in Pavel Flere, ilustrirali jo bodo pa najrazličnejši slovenski umetniki. Pravkar je izšel prvi zvezek, ki prinaša za mladino izbrane spise enega naših največjih pesnikov in pisateljev, to je Frana Levstika. Knjigo je ilustriral Anton Koželj in je za današnje čase naravnost razkošno opremljena. Prinaša izbor njegovih pesmi, dalje pravljice in pripovedke ter znamenitega Martina Krpana in potovanje iz Litije do Cateža. Prepričani smo, da bo po knjigi rad segel vsakdo in da ne bo manjkala v nobeni slovenski hiši. Primerna bo zlasti za doma. Elegantno vezan izvod stane 54 kron, broširan pa 46 kron. Dobiva se po knjigarnah ali v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

Obrtnik.

Finančnemu ministrstvu.

Na javnem shodu dne 1. januarja 1921. v Novem mestu zbrani obrtniki so morali soglasno konstatirati, da preti pri sedanjih razmerah obrtniku neizogiben pogin.

Najtežje pa občutijo davčni zakon za leto 1920./1921., vsled katerega se podraže obrtniku neobhodno potrebni predmeti. Se večji udarec pomeni za obrtnike člen 146. tega zakona, po katerem se pridobinski davek iz leta 1919. poviša kar štirikratno. Ze v avstrijskem parlamentu se je poudarjalo, da je ta davek veliko previsok, kljub temu pa se sedaj povišuje tako prekomerno ta davek. In to obrtnikom, ki so med vojno silno trpeli, deloma vsled vpoklicev, deloma pa vsled pomanjkanja materiala. Poleg pridobinskega

pa mora plačevati obrtnik tudi znaten dohodninski davek, ki je spričo grozovite draginje za obrtnika krivičen. Draginje je v marsičem kriva vlada, ker jo z visoko carino na uvoz tudi neobhodno potrebnih stvari in z večnim poviševanjem monopolnih pristojbin znatno povečuje. Enako previsok za obrtnika je tudi invalidski davek, ker postaja obrtnik pri sedanjem obdačevanju že sam invalid.

Razumemo, da potrebuje vlada denar, ali vzame si ga naj tam, kjer je, pri bankah in veleprodajnih, ne pa pri obrtnikih!

Z ozirom na ta dejstva je sklenil študij soglasno tole

resolucijo:

Zbrani obrtniki novomeškega okraja zahtevajo, da se ukini člen 146. finančnega zakona za L. 1920./1921., po katerem se povišuje pridobinski davek štirikratno, in da se odmeri pridobinski davek kakor za L. 1919. brez vseh poviškov, ker je že itak predpisan dohodninski davek.

Vladi mora biti na tem, da se dvigne obrtni stan, ki je kakor kmeti stebel države. S tako davčno politiko pa bo obrtni stan neusmiljeno uničen. Obrtniki, vpoštevajoči, da potrebuje država za svoj obstoj dohodke, tudi drage volje prispevajo zarje po svojih močeh. Nikakor pa ne gre, da se s pretiranim davčnim vijakom odvzame obrtnikom eksistenčno možnost. Država, ki kaj takega dela, razume slabo svojo nalogo, ker postane brez lastnega in močnega obrtniškega odvisna od tujih držav. Če pa nam izgubi domače delavstvo zaslužek in se mora izseliti v tujino, kar je zopet silna škoda za državo. Uprava državnih financ ima na vsak način še dosti virov, ki ji dajo lahko popolno nadomestilo za ukinjeni 146. člen finančnega zakona.

Z ozirom na naš neizogibni pogin zahtevamo najodločnejše, da finančno ministrstvo naš glas uvažuje in da je nam socialno pravično.

Obrtna organizacija.

Zenitna ponudba.

30leten mladenič neomadeževana preteklosti z večjim premoženjem išče znanja v svrhu ženitve s primerno gospodico, katere ima posestvo ali gostilo. Le resne ponudbe do dne 25. t. m. pod „Sadonosnik“ poštno ležečo Maribor.

Proda se no zelo ugodni ceni no zelo ohranjena kočija. Poizve se v Dravskih št. 8, p. Sent Vid nad Ljubljano.

Kupim od 12 do 20 jobov obseza-joče posestvo s hišo, najraje kje v Apaki kotlini. Ponudbe na Josipa Stadlerja v Bačkovi, p. Murska Sobota.

Pekarijo vzame v najem Matija Senekar, pekarski mojster pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Črnodeteljo plačujemo po najvišji ceni SEVER & KOMP., LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 12.

Naročajte knjižico

Kaj mora kmet vedeti o politiki? Raspošilja jo upravništvo „Kmetijskega lista“ v Ljubljani. Cena ji je 6 kron, po pošti 40 vinarjev več.

Primešaj krmil Mastin! V smislu odloka države vlade za Kranjko v Ljubljani s dne 18. julija 1899, št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899, št. 25.253, smeja dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek za prasice in za vsako živino, lekarstvu, trgovci, drogistu in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen v Ljubljani, dne 3. avgusta 1900, mag. opr. št. 28.561. — Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. V zavojev Mastina stane 50 kron in se jih pošlje poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni in ispušča; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 15 kron.

Lekarnar Trnkoci v Ljubljani (Slovenija) zdrav rotovžar.

Izšla je starodavna Blasnikova VELIKA PRATIKA za navadno leto 1921.

Letošnja izdaja stane v nadrobni prodaji 5 kron.

Kmetovalci! Kupujte svoje najstarejše kmetško glasilo! Zahtevajte pratio pri vseh trgovcih in kramarjih! Letošnja njena izdaja vsebuje obširen zgodovinski spis s podobami „Za staro pravdo“, v katerem je opisana zgodovina kmetakega stanu od prihoda naših pradedov v sedanje dežele do podjarmljenja po nemških graščakih, ki so se naselili za časa Hababuržanov, in od te dobe dalje do današnjih dni, ko ima postati zemlja sopot last onega, ki jo obdeluje, t. j. kmetova.

LES (šlafholo) kupujem kubični meter po 350 kron. Ponudbe na P. G., poštno ležečo Medvede.

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, zlatino in srebrnino

kupite najceneje pri trgovci Ivan Pakiž v Ljubljani, Starl trg št. 20.

Pozor kmetovalci! Kdor hoče imeti dobro in hitro popravljene vsekovrstne stroje, naj se obrne na trdiko Mihael Kavčič, strojna delavnica z električnim obratom v KOSEZAH pri Ljubljani št. 7. Cene zmerne. Izvršitev točna. Kompletni šteditniki vedno v zalogi.

LES bloja, deske, trame, drva in ogelje kupuje trgovka F. Skrbec v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 8/1. (nasproti hotela „Union“)

ŠTAMPILJE GRAVEUR ANT. ČERNE LJUBLJANA DVORNI TRG 1. Franko

Konjske odeje v veliki izbiri od najcenejših do najfinjših priporočam A. & E. Skaberne vel. t. govina z n. anufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Specialna trgovina angleškega sukna. VELIKA ZALOGA! Solidne cene! BOGATA IZBIRA

manufakturnega in modnega blaga ter vsakovrstnih klobukov... Lastni modni atelije. oblek lastnega izdelka po najnovšem kroju, površnikov in zimskih suknj... Srajce, samoveznice (kravate), nogavice itd.

Prva kranjska razpošiljalna SCHWAB & BIZJAK LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarno.

Pohišstvo domačega izdelka

v vseh modernih slogih, zlasti iz trdega in tudi iz mehkega lesa, vedno v za ogel. Izvršujejo se tudi vsa stavbna in mizararska dela. Tvorilnica lesenih podplatovalov itd.

Solidno delo! Cene zmerne! Fran Škafar, strojno mizarstvo s parno silo v Ljubljani, Rimska cesta št. 16.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana

Telefon int. 230. Dunajska cesta št. 35. Brzjavke: „Stroj“.

Stroji za obdelovanje lesa, specialni stroji za fabrikanje upognjenega pohišstva in lesenih ovekov, stiskalnice za klobuke, Francoisove in Peltonove turbine.

Naprave za mline in žage. Razni armature, sesaljke, ognjegasne brizgalnice itd. Zvonovi v vsaki velikosti.

Kupi se večje posestvo

s vsem gospodarskim orodjem takoj ali pozneje. Ponudbe s ceno na upravo „Kmetijskega lista“.

Konjske odeje

v veliki izbiri od najcenejših do najfinjših priporočam

A. & E. Skaberne vel. t. govina z n. anufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Specialna trgovina angleškega sukna.

VELIKA ZALOGA! Solidne cene! BOGATA IZBIRA

manufakturnega in modnega blaga ter vsakovrstnih klobukov... Lastni modni atelije. oblek lastnega izdelka po najnovšem kroju, površnikov in zimskih suknj... Srajce, samoveznice (kravate), nogavice itd.

Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK

LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kavarno.

Pohišstvo domačega izdelka

v vseh modernih slogih, zlasti iz trdega in tudi iz mehkega lesa, vedno v za ogel. Izvršujejo se tudi vsa stavbna in mizararska dela. Tvorilnica lesenih podplatovalov itd.

Solidno delo! Cene zmerne!

Fran Škafar, strojno mizarstvo s parno silo v Ljubljani, Rimska cesta št. 16.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana

Telefon int. 230. Dunajska cesta št. 35. Brzjavke: „Stroj“.

Stroji za obdelovanje lesa, specialni stroji za fabrikanje upognjenega pohišstva in lesenih ovekov, stiskalnice za klobuke, Francoisove in Peltonove turbine.

Naprave za mline in žage. Razni armature, sesaljke, ognjegasne brizgalnice itd. Zvonovi v vsaki velikosti.

Kupi se večje posestvo

s vsem gospodarskim orodjem takoj ali pozneje. Ponudbe s ceno na upravo „Kmetijskega lista“.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov za suknje, igel, modnega blaga, finih žlic, toaletnih in čevljarskih potrebščin in orodja.

Na debelo in na drobno. Za obilen obisk se priporoča trdka

Josip Petelinc

čevlarska zaloga šivalnih strojev v LJUBLJANI, Sv. Petra nasip št. 7.

Modro galico kg po 20kron

za krajevne odbore SKS. in kmetijske organizacije oddaja meseca januarja proti plačilu v naprej, le v celih vagonih, franko vse železniške postaje v Sloveniji,

d. d. Ekonom v Ljubljani.

Drugim se oddaja ta modra galica pod istimi pogoji kilogram po 21 kron. Za manjša naročila, toda le v celih sodih ali zabojih, veljajo te cene franko kolodvor Ljubljana.

Menjalnica Slovenske eskomptne banke Ljubljana

Telefon int. št. 3. Telefon int. št. 3.

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevni cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Iz Havre v Ameriko samo 6 dni.

Edina najkrajša črta. Vozne listke za vse linije, vozne listke za spalne vozove Simplon-Orient-Express in vsa zadevna pojasnila daje

edino koncesijon. potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani

Gospodarska (Marije Terezije) cesta št. 13 (Koltza).

M. Kuštrin,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 20; telefon št. 470. Podružnica: Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.